

Guió didàctic
primària

Les ciutats al llarg del temps

Schola
Didàctica Activa, S.L

C. Guadiana, 24 local. 08014 Barcelona
scholactiva@scholactiva.com
www.scholactiva.com

Les ciutats al llarg del temps

Us proposem un viatge curt però intens. Un viatge que ens durà a conèixer la fesomia dels diferents models de ciutats que han existit en el nostre territori i la forma de viure dels seus habitants, els seus drets i els seus deures. Ciutats de temps enllà com els primers poblats ibers, complexos en relació als nuclis més antics però que són la primera mostra generalitzada d'urbanisme a casa nostra. Tot i que no en coneixem la forma de govern, els poblats ibers tenien un òrgan de govern cooperatiu. Però les ciutats i els ciutadans van arribar amb les ciutats romanes. Grans estructures urbanes prèviament dissenyades i organitzades políticament on tothom, tret dels esclaus i els estrangers hi tenia drets i deures. En aquestes ciutats el fòrum és l'espai social més important.

A l'època medieval, la ciutat canvia profundament la seva fesomia antiga i esdevé un reguitzell de carrers foscos i desordenats. Els ciutadans perden els seus drets i només tenen deures envers els senyors. La plaça esdevé centre comercial i és l'església la que protagonitza l'activitat social.

La revolució industrial, és la revolució de la ciutat i dels ciutadans. El nou temps demanava canvis profunds i n'hi ha que encara no s'han acomplert. La ciutat actual és la ciutat de l'intercanvi, dels serveis i ha de ser també la ciutat dels ciutadans més lliures.

Què cal saber abans de fer l'activitat?

- Tenir coneixements sobre les diferents etapes històriques.
- Conèixer la situació dels poblats ibers.
- Tenir nocions sobre l'origen de les ciutats romanes.
- Tenir nocions sobre l'origen de les ciutats medievals.

Objectius

- Identificar cronològicament el període.
- Identificar els edificis de les diferents ciutats.
- Reconèixer diferents activitats econòmiques.
- Identificar les infraestructures que tenien.
- Analitzar el tipus d'urbanisme.
- Identificar la classe social de les persones que hi vivien.
- Reconèixer els principals elements culturals.
- Identificar a través de la fesomia de la ciutat les característiques dels seus ciutadans.
- Saber exposar les conclusions a les que arriba cada grup de treball.
- Habituar-se a l'estudi científic d'un període històric.
- Respectar el patrimoni històric.

Competències bàsiques

Conviure i habitar el món

- Situar etapes i fets de la història personal per entendre el pas del temps.
- Descriure canvis i continuïtats.
- Plantejar preguntes.
- Identificar evidències i treure conclusions.
- Participar en un treball col·lectiu a l'aula.

Competències comunicatives

- Expressar idees i organitzar informacions.
- Comunicar idees i informacions de forma oral.
- Utilitzar vocabulari adequadament.

Competències metodològiques

- Plantejar preguntes que siguin objecte d'investigació.
- Utilitzar habilitats per al tractament de la informació.
- Contrastar informacions a partir de documentacions diverses.
- Utilitzar el pensament crític i creatiu per a l'anàlisi d'informació.

Competències personals

- Buscar els fonaments de la seva identitat.
- Aplicar projectes personals de manera responsable i creativa.
- Desenvolupar habilitats personals que afavoreixin les relacions interpersonals.
- Aplicar projectes personals de manera responsable i creativa.

Continguts

- Adequació als coneixements previs dels alumnes mitjançant suport visual.
- Obtenció d'informació a partir de divers material didàctic.
- Observació directa de materials gràfics.
- Manipulació de maquetes.
- Lectura de documents de l'època.
- Formulació d'hipòtesis a partir del material didàctic.
- Recerca de diferents períodes de la història.
- Comparació de diferents tipus i estructures de ciutats.
- Exposició de conclusions a través de la discussió i de la recerca realitzada.
- Valoració de la necessitat de protegir i preservar el patrimoni

Conceptes

- La transformació de les ciutats al llarg del temps.
- L'evolució del concepte de ciutadania.
- Els assentaments ibers.
- Les ciutats romanes.
- Les ciutats medievals.
- La ciutat actual: l'exemple de Barcelona.
- Els sistemes econòmics.
- L'estructura social.

Activitats d'aprenentatge

- Gràcies a la xerrada introductòria es copsaran els preconceptes dels alumnes.
- Mitjançant una projecció visual ens permetrà definir alguns dels conceptes principals.
- A continuació es dividirà la classe en quatre subgrups que realitzaran diferents treballs de recerca: el poblat iber, la ciutat romana, la ciutat medieval i la ciutat actual: l'eixample.
- Gràcies a la lectura i comentari de documents, analitzarem les persones que hi vivien.
- Amb l'observació de la maqueta de diferents ciutats analitzarem la seva estructura i funcionament econòmic i social.

Temps i necessitats

El temps total del taller és de tres hores.

És necessari un canó de projecció i un ordinador.